Amsterdam, 24 augustus 2026

Aan:
De heer Zeger Ernsting
Bestuursvoorzitter stadsdeel Oost
Gemeente Amsterdam

Betreft: Verzoek om opnieuw te kijken naar de monumentenstatus van Van der Vijverstraat 2–18 en Ter Gouwstraat 2–18

Geachte heer Ernsting,

Wij willen u vragen om opnieuw te kijken naar de eerdere beslissing over de **monumentenstatus van de blokken aan de Van der Vijverstraat 2–18 en Ter Gouwstraat 2–18**.

Een belangrijk argument bij de eerdere afweging was dat sloop en nieuwbouw ruimte zou bieden voor een flink aantal extra woningen. Daarbij werd uitgegaan van **ongeveer** 50 nieuwe woningen**.**

De plannen zijn inmiddels verder uitgewerkt. Daarom vinden wij het belangrijk om te kijken naar **wat er** nu daadwerkelijk aan woningen bij komt**.**

In de huidige nieuwbouwplannen staan 48 woningen gepland. Daarvan zijn 14 woningen vervanging van bestaande woningen**.** Daarmee blijven 34 nieuwe woningen over. Er zijn daarnaast nog 10 zittende bewoners, waarvan naar verwachting 8 huishoudens willen terugkeren. Om deze huishoudens terug te laten keren, moeten woningen worden samengevoegd.

Kort gezegd: 48 nieuwe woningen – 14 bestaande woningen – 8 terugkerende huishoudens = maximaal 18 daadwerkelijk toe te voegen woningen.

Dat is een groot verschil met de ongeveer 50 extra woningen die eerder als belangrijk argument werden genoemd.

Wij vinden daarom dat de eerdere afweging opnieuw bekeken moet worden. Als het toevoegen van ongeveer 50 woningen een belangrijk argument was om de monumentenstatus niet toe te kennen, is het logisch om opnieuw naar die beslissing te kijken nu er in de praktijk naar verwachting slechts 18 woningen aan de Ter Gouwstraat kunnen worden toegevoegd.

Daarbij gaat het om twee bijzondere woonblokken waarvan de cultuurhistorische waarde door de gemeente zelf is erkend. De Commissie Omgevingskwaliteit heeft eerder geadviseerd om beide blokken aan te wijzen als gemeentelijk monument. Daarbij worden onder andere de goede staat waarin de blokken bewaard zijn gebleven, de oorspronkelijke plattegronden en de bijzondere architectuur genoemd.

De twee blokken zijn de enige gerealiseerde woonblokken van het gemeentelijke Uitbreidingsplan Tuinwijck uit de jaren dertig. Door de oorlog is dit plan nooit helemaal uitgevoerd. In 1949 maakte Jacoba Mulder een nieuw plan waarbij deze twee bestaande blokken het uitgangspunt vormden. De blokken uit 1940 zijn bijzonder omdat ze precies de overgang laten zien van de Amsterdamse School en de gesloten bouwblokken naar de naoorlogse strokenbouw in het groen. Vooral de combinatie van strokenbouw met de bijzondere erkers, kozijnen en glas-in-lood is kenmerkend. Ook binnen de woningen zijn nog veel oorspronkelijke elementen aanwezig, zoals de boogvormige doorgang en de inbouwkasten.

Ook de bijzondere en beladen geschiedenis van deze plek tijdens de oorlog maakt dat wij vinden dat er zorgvuldig met deze gebouwen moet worden omgegaan.

Daar komt nog iets bij. **Het Amsterdamse monumentenbeleid is inmiddels geactualiseerd.** De gemeente geeft daarin aan dat bij het ontwikkelen en verdichten van de stad *"erfgoed op tijd wordt herkend, goed wordt beschermd en een duidelijke plek krijgt in de plannen voor de stad."*

Wij vinden dat dit juist bij deze twee blokken relevant is. De gemeente heeft de cultuurhistorische waarde inmiddels duidelijk in beeld en heeft in het nieuwe beleid opnieuw aandacht voor het beschermen van erfgoed. Tegelijkertijd valt de woningtoevoeging in de huidige plannen veel lager uit dan waarvan eerder werd uitgegaan.

Dat zijn voor ons belangrijke redenen om de eerdere beslissing opnieuw te bekijken.

Wij vragen u daarom om de monumentenstatus van beide blokken opnieuw te laten beoordelen, met de huidige woningbouwplannen, het werkelijke aantal extra woningen én het geactualiseerde monumentenbeleid als uitgangspunt.

Wij hopen dat u bereid bent hier opnieuw naar te kijken. Het zou jammer zijn als een bijzondere plek met zoveel geschiedenis verloren gaat, terwijl het oorspronkelijke argument voor sloop en nieuwbouw inmiddels veel minder zwaar lijkt te wegen.

Namens de bewoners,

Jessica Eelman
Ellen Schneider
Marion Cuijpers
Anneke Swijtink
Joost Saberolle
Peter Nessen
Marian de Vries
Slavisa Blazevic